

A Kiszombori bölcsőde szakmai programja

„A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet. Ezekben az években eldőlt az ember sorsa jóformán egész életére.”

(Kodály)

Tartalomjegyzék

1. Bölcsődék adatai.....	3
2. Az ellátandó célcsoport jellemzői.....	3
3. A bölcsődei szolgáltatásunk célja, feladatai.....	4
4. Bölcsődék működését befolyásoló törvények, rendeletek.....	5
5. Szakmai irányelvek, módszertani levelek.....	6
6. Bölcsődék kisgyermeknevelő-képe.....	6
7. Bölcsődék dolgozói.....	6
8. Hitvallásunk.....	7
9. Bölcsődei nevelésünk alapelvei.....	7
10. Bölcsődék tárgyi feltételei.....	10
11. Más intézményekkel történő együttműködés módjai.....	12
12. Mit nyújtunk a szülőknek?.....	12
13. A helyi szakmai program célja.....	14
14. A feladatellátásunk szakmai tartalma.....	16
15. Az ellátás igénybevételének módja:.....	19
16. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme.....	21
17. Az intézmény minőségpolitikája.....	23
18. Házi rend.....	24
19. Megállapodás.....	32
20. Jelentkezési lap bölcsődei felvételhez.....	35

1. Bölcsődék adatai

A bölcsőde fenntartója: Kiszombor Nagyközség Önkormányzata, 6775. Kiszombor, Nagyszentmiklósi u 8, telefonszáma: 06/62 525-090

A szolgáltató intézmény neve: Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Intézmény, 6775 Kiszombor, Óbébai u. 11.

A bölcsőde szervezeti felépítése

A bölcsőde épülete külön álló telephelyként funkcionál a Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Intézmény épületétől. A munkáltatói jogokat az intézményvezető illetve az intézményvezető helyettes gyakorolja.

A napi szakmai irányítást a bölcsődevezető végzi. A bölcsőde saját önálló konyhával rendelkezik ugyanezen a telephelyen. A képesített ételmezésvezető és szakácsnő munkáját a bölcsődevezető irányítja és ellenőrzi.

A bölcsőde ellátási területe: Csongrád-Csanád megye

A bölcsőde férőhelyszáma: 40 fő

A bölcsőde címe: 6775, Kiszombor, Rákóczi u. 8.

A bölcsőde vezetője: Pópityné Hegyes Szilvia

A bölcsőde elérhetőségei: Telefon: 62/297-070, E-mail: kz.bolcsode@gmail.com

A bölcsőde nyitva tartása: A bölcsőde napi nyitvatartási idejét a fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését, a munkaidő végét, valamint a bölcsődéből a munkahelyre való eljutáshoz, illetve a visszaúthoz szükséges időt. Bölcsődék napi nyitvatartási ideje hétfőtől péntekig 6.00 órától–17.00 óráig tart. A gyermekekkel a napi nyitvatartási idő teljes tartama alatt szakképzett kisgyermeknevelő foglalkozik. Zárva tart bölcsődék a hivatalos munkaszüneti napokon, ünnepnapokon. Április 21. (Bölcsődék Napja) nevelés–gondozás nélküli munkanap. A nyári zárva tartást a fenntartó szabályozza, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 43.§ (4) bekezdése alapján, mely minden év február 15-ig kihirdetésre kerül a szülők felé.

2. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Kiszombor nagyközség az ország déli részén, a román határ közelében helyezkedik el. Az itt élő emberek egy része mezőgazdaságból él, vagy azzal egészíti ki jövedelmét.

Kedvező fekvésének köszönhetően a lakosság jelentős része a közeli városokban (Makón és Szegeden) tud elhelyezkedni, dolgozni. A községben működő intézményekben is többnyire helybeli lakosokat alkalmaznak. A családok többsége igényli a bölcsődei ellátást, hiszen itt

gyermeküket családi környezetben, szakképzett kisgyermeknevelők látják el, míg ők dolgoznak.

Hisszük, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező fejlődő személyiség, akit különleges védelem, bánásmód illet meg. Fejlődését együttesen határozzák meg a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a szociokulturális környezet, a család és az intézmény nevelői légköre. Kutatások bizonyítják az első életevek meghatározó szerepét az életben, a személyiségfejlődésben. A csecsemőkor az alapvető bizalom, a kisgyermekkor az autonómia-érzés kialakulásának időszaka. Ebben a korban alakulnak ki az első kötődések, a jellemző szokások, viselkedésminták alapjai. A csecsemő és a kisgyermek képességeinek kibontakozásához a legalapvetőbb feltétel a szülőkkel, a kisgyermeknevelővel való bizalomteljes kapcsolat, az aktivitására építő, interakciókban gazdag gondozás, a szabad játék és mozgás. A játék a bölcsődés korú gyermek legfőbb tevékenysége. A gyermek a játék útján tanul, gondolkodik, kísérletezik, tapasztalatokat, ismereteket szerez a világról, önmagáról. A kora gyermekkor a további életesélyek, tanulási képességek kibontakozása szempontjából meghatározónak tekintjük.

Gyermekképünk a nyugodt, harmonikusan fejlődő, élményekkel teli gyermek, aki képes saját természetes kíváncsisága által tanulni és fejlődni, szeretettel fordul az őt körülvevő világhoz (környezetéhez, felnőttekhez, társaihoz). Konfliktusait, életében felmerülő problémáit életkorához mérten megfelelően tudja kezelni. Szükség esetén képes segítséget kérni a megoldáshoz.

3. A bölcsődei szolgáltatásunk célja, feladatai

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését-gondozását biztosító intézmény. Olyan szolgáltató intézmény, amely alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekeknek, biztosítja a gyermekek szakszerű felügyeletét, nevelését, gondozását, étkeztetését, segítve ezzel a szülők munkavégzését, képzésen való részvételét, munkavállalási esélyeik növelését, a családok életminőségének javítását.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének és családban történő nevelésének az elősegítése. „Közös kincsünk a gyermek”, ennek szellemében biztosítjuk a ránk bízott gyermekek egészséges fejlődését, a szeretetteljes nevelést-gondozást egy ingergazdag, családi környezetben.

Fontosnak tartjuk, hogy a bölcsőde és a család kapcsolata a kölcsönös bizalomra épüljön. Ennek elérése érdekében a szülők betekintést nyerhetnek a bölcsőde mindennapi életébe.

Valljuk, hogy minden gyermeknek joga van az egyéni bánásmódhoz, és ahhoz, hogy szeretettel és figyelemmel kísérve fejlődhessen. Mindennapjaink tervezésénél célunk a gyermekek vidám, nyitott, kiegyensúlyozott, játékban elmélyülő, kreatív, önbizalommal rendelkező személyiséggé érése.

A szakmai programmal célunk a bölcsődei nevelés országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a bölcsődei szakmai értékek, a helyi jó gyakorlat megőrzése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a nevelői szemlélet formálása, kapcsolatépítés.

4.Bölcsődénk működését befolyásoló törvények, rendeletek

- 1992. évi XXXIII. évi törvény a közalkalmazottak jogállásáról.
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 15/1998 (IV. 30) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 8/2000 (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 9/2000 (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 257/2000 (XII. 26) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról.
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról.

5.Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- Bölcsődei adaptáció (1979) Budapest, Bölcsődék Országos Módszertani Intézete.
- Folyamatos napirend a bölcsődében (1982) – Módszertani levél – BOMI
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához (1989) – BOMI
- Játék a bölcsődében (1997) – Módszertani levél – BOMI, Kapocs füzetek.
- Korai fejlesztés a bölcsődében (2003) – Módszertani levél – NCSSZI, Kapocs 3.
- A bölcsődei nevelés–gondozás szakmai szabályai (2009) – SZMI
- A bölcsődei nevelés–gondozás országos alapprogramja
- **Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez (1982)**

6.Bölcsődénk kisgyermeknevelő–képe

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze saját személyisége. Alapvető személyes vonás az egészséges gyermekszeretet, az empátia és az elfogadás képessége. A hatékony nevelőmunkához elengedhetetlenül fontos a demokratikus nevelői stílus, az elfogadó-engedékeny nevelői magatartás, a gondoskodás. A munkáját felelősséggel és professzionálisan végző kisgyermeknevelő képes érzelmi biztonságot nyújtani minden gyermeknek, jól ismeri a gyermekek életkori sajátosságait, családi környezetét, egyéniségét, szokásait, támogatja a személyiség kibontakozását, az önállósodást, a kompetens viselkedést, a kreativitást. Képes együttműködni a szülőkkel, a munkatársakkal. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése mindenkor példa lehet a gyermekeknek, a szülőknek, a munkatársaknak, személye hiteles mások számára. Képes megújulásra, szakmai fejlődésre.

A bölcsődei nevelés középpontjában a gyermekek, és közvetett módon a gyermeket nevelő családok állnak. A családot komplex rendszerként értelmezzük, így nemcsak a gyermekek nevelését, hanem az egész család támogatását biztosítjuk gyermeknevelés terén. Célunk, hogy a gyermekek és a szülők egyaránt otthonosan érezzék magukat bölcsődénkben. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek fizikai és érzelmi biztonságban, optimálisan inger gazdag és esztétikus környezetben fejlődhessenek. Figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, az egyéni adottságokat, képességeket. Célunk, hogy bölcsődénkben segítséget nyújtsunk – a bölcsődés gyermekek gondos ellátása mellett – a tanácsért hozzánk forduló szülőknek is.

7.Bölcsődénk dolgozói

1 fő bölcsődevezető, aki BA végzettségű csecsemő és kisgyermeknevelő (Gál Ferenc Főiskola, pedagógiai kar, csecsemő és kisgyermeknevelő szak)

6 fő kisgyermeknevelő (5 fő szakmai felsőfokú végzettségű, 1 fő szakmai középfokú végzettséggel rendelkezik)

1 fő 4 órában foglalkoztatott szakképzett élelmezésvezető

1 fő szakképzett szakácsnő

2 fő dajka (1 fő elvégezte az előírásoknak megfelelő bölcsődei dajkaképzőt, és a másik személy is el fogja végezni)

Tehát bölcsődénk minden dolgozója rendelkezik a munkaköréhez előírt képesítéssel.

A bölcsőde orvosi teendőit Dr. Kiss Katalin látja el havi 12 órában.

8.Hitvallásunk

A kisgyermek életében, fejlődésében legmeghatározóbb a család, a családi nevelés. A bölcsőde nem pótolhatja a családot, de segíti, támogatja a családi nevelést. Célunk, hogy a gyermek a családjától távol töltött időben is jól érezze magát, derűs és aktív legyen. A gyermekek harmonikus személyiségfejlődését, szocializációját a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartásával, a családokkal együttműködve biztosíthatjuk. A kisgyermekre és a szülőkre irányuló prevenciós tevékenységekkel megelőzzük a korai szocializációs zavarokat, viselkedésproblémákat. Kiemelt fontosságúnak tartjuk a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti egymást elfogadó, kölcsönösen jó kapcsolatot. Tiszteletben tartjuk a gyermekek egyéni igényeit, kompetenciáit. Célunk a gyermekek testi, lelki, szociális igényeinek minél teljesebb kielégítése, az érzelmi, értelmi intelligencia kibontakoztatása, a derűs, boldog kisgyermekkor biztosítása.

A nevelés céltudatosan, tervszerűen végzett érték közvetítő folyamat, mely során a gyermek ismereteket, szokásokat, normákat, viselkedésformákat sajátít el. A nevelési folyamatban meghatározó szerepe van a kötődéseknek, a személyes kapcsolatoknak, a nevelői légkörnek.

A kisgyermekkorai nevelés célja a pszicho–szociálisan érett, kompetens, harmonikus személyiség kialakulásának elősegítése, a társadalmi beilleszkedés, szocializáció megalapozása. A hátrányos helyzetű, és a periférián élő családok gyermekei esetében fontos a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére való törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.

9.Bölcsődei nevelésünk alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

Az eredményes nevelőmunkához alapvetően fontos a gyermek elsődleges szocializációs környezetének, a család működésének, erősségeinek, gyengéinek megismerése és megértése.

A kisgyermek viselkedése tükrözi a család működését, a kapcsolatokat, az interakciós

mintákat, így ez által is képet kapunk a családról. Az erősségek fókuszálásával hozzájárulunk a család – és közvetlenül a gyermek – életminőségének javításához.

A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció a különböző szakterületek szakembereinek (egészségügyi, pedagógiai, gyógypedagógiai, szociális) együttműködésével végzett komplex, preventív tevékenység, mely magába foglalja a sajátos fejlődés felismerését, a gyermek fejlesztését, a család támogatását, társadalmi befogadásának elősegítését. Feladatunk a gyermek és a család jobb életminőségének, szociális kapcsolatainak elősegítése, a családok védőfaktorainak felismerése és erősítése, a fejlődésbeli zavarokat, lemaradásokat megelőző ismeretterjesztés, tanácsadás, a korai felismerés és szűrővizsgálat. A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének megfelelő ellátás biztosítására és a prevencióra. A kisgyermeknevelő kompetens szakember a fejlődésbeli lemaradás, akadályoztatás felismerésében, a szülői kompetenciák erősítésében.

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A kisgyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait, szokásait tiszteletben tartva, lehetőség szerint ezeket erősítve végzi a gyermek nevelését, szükség esetén kompenzálja, korrigálja a családi nevelést. Nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. Változatos lehetőségeket biztosítunk ahhoz, hogy a szülők részesei legyenek gyermekük bölcsődei életének, együttműködjenek a kisgyermeknevelőkkel, aktívan közreműködjenek a bölcsődei eseményeken, programokon.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, fejlődő személyiség. Nevelése a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, egyéni vonásai, adottságai, gyermeki jogai tiszteletben tartásával. Figyelmet fordítunk a másság elfogadására, az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, fizikai és mentális különbségek iránti toleranciára.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A gyermekek fejlődésében, jólétében kulcsfontosságú szerepű a kisgyermeknevelő, aki egész személyiségével, kommunikációjával hat a gyermekekre, a családokra. Nevelési és egyéb szakmai feladatainak színvonalas teljesítéséhez rendelkeznie kell a megfelelő személyes, szakmai és társas kompetenciákkal, készségekkel. A minőségi munkához alapvetően fontos szakmai tudásának, készségeinek folyamatos megújítása, a kellő önismeret alapján.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

Fizikai és érzelmi biztonságot nyújtunk a gyermekeknek. Az adaptációs időszakban segítjük az elveszett biztonságérzet újrateremtését. A személyi és tárgyi környezet állandósága („saját” gyermek rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság), a napirend folyamatossága, az események ismétlődése, kiszámíthatósága növeli a gyermek érzelmi biztonságát, segíti a tájékozódást, a szokások kialakulását, az aktivitást, önállósodást. A biztonságnyújtás magába foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelemnyújtást is.

A fokozatosság megvalósítása

A fokozatosság a nevelés minden területén érvényesül. A kisgyermek új helyzetekhez, tevékenységekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti biztonságérzetét, alkalmazkodását, a változások elfogadását, a személyi és tárgyi környezet megismerését, a szokások, viselkedésmódok kialakulását.

Az egyéni bánásmód érvényesítése

A nevelés folyamatában figyelembe vesszük, elfogadjuk és tiszteletben tartjuk a gyermek spontán érzését, egyéni fejlődési ütemét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáit, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását, egyéni igényeit, szükségleteit. A fejlődést mindig magához a gyermekhez viszonyítjuk, ellátását egyéni szükségleteihez igazítjuk.

A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A nevelés és a gondozás egymástól elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. Az empatikus, professzionális gondozás közben kialakuló bensőséges interakció a kisgyermeknevelő és a gyermek között lehetővé teszi a gyermek együttműködését, önállósodását, a kapcsolat erősödését, a nevelési feladatok megvalósítását. A gyermek fiziológiás szükségleteinek kielégítése megteremti magasabb rendű szükségletei megjelenését.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, az érzelmi és a társas kompetenciák, ezért ezek támogatása kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítjuk azokat a lehetőségeket, hogy a gyermek játék útján, gondozási helyzetekben és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének biztos alapjait.

10. Bölcsődéink tárgyi feltételei

Kiszombor Nagyközség bölcsődéje a község központjától kb. 2000 méterre helyezkedik el, csendes, nyugodt környezetben. Bölcsődéink részben új épületben működik, melyet Kiszombor Nagyközség Önkormányzata pályázati úton, és önerőből építtetett meg 2019 évben. A bölcsőde kiszolgáló helyiségei (raktárak, konyha, mosoda...) korszerűen felújított, a gyermekek által használt rész teljesen új építésű, modern és korszerű. Mindhárom csoportszobánk légkondicionált, tágas és világos. A csoportszobákhoz árnyékoló szerkezettel ellátott teraszok kapcsolódnak, melyeken keresztül a gyermekek a tágas, fás, füves udvarra juthatnak. Az udvaron homokozók, mászóakák, játszóházak, párapapuk állnak a gyerekek rendelkezésére. Udvarunk méretének köszönhetően lehetőségünk van mezítlábas ösvény, virágos, veteményes és gyógynövénykert kialakítására is, amelyek segítik kiemelt szakmai programunk megvalósítását.

Az öltözés tárgyi feltételei:

Minden csoportszobánkhoz külön átadó, öltöző tartozik, ahol a szülők öltöztetik, vetkőztetik gyermeküket. Minden kisgyermeknek jellel ellátott fogasa van ajtós szekrénnyel és cipőtárolóval. A gyermekek saját ruhájukban vannak a bölcsődében.

A szülők tájékoztatását falirúzság, hirdetőtábla szolgálja. Az átadó kapcsolódik a fürdőszobához és a csoportszobához is.

A fürdőszobai gondozás tárgyi feltételei:

A három csoportszobához két fürdőszoba áll rendelkezésre. Így, két csoport egy egységként működve használ egy fürdőszobát, egy csoport pedig önálló fürdőszobával rendelkezik.

A fürdőszobában a gyermekek méretének megfelelő WC-k, mosdók, paravánnal ellátott tusoló, fürdető kád, törölköző és fogmosópohár tartók állnak rendelkezésre. A szájöblítést, fogmosást örömmel végzik a gyerekek. Egészalakos tükörnél fésülködnek. Mindezek az eszközök segítik a testkép, a helyes szokások és az önállóság kialakulását.

Étkezés tárgyi feltételei:

A csoportszobákban állítható magasságú gyermek asztalok és székek állnak a gyermekek rendelkezésére. Az étkezés a folyamatos napirendnek megfelelően, gondozási sorrendben történik. A bölcsőde napi négyeszeri étkezést biztosít a gyermekek számára. Jól felszerelt, korszerű, modern konyhatechnológiai eljárások alkalmazásával, szakképzett ételmezésvezető által tervezett étlap alapján, saját főzőkonyhánkban szakképzett szakácsnő készíti az ételt. Külön, az életkornak megfelelő étrendet biztosítunk a csecsemők és a kisgyermekek részére.

Az étlapot a szülők által jól látható helyen helyezük el, hogy az otthoni táplálást ehhez tudják igazítani. Kiemelten fontosnak tartjuk a jó minőségű gyermekélelmezést, amelyet napi rendszerességgel, és minden részletére kiterjedően ellenőrizz a bölcsődevezető, és a bölcsőde orvosa. Bölcsődénkben HACCP minőség biztosítási rendszer működik, amely szabályozza a diétára szoruló gyermekek ellátását is.

Altatás tárgyi feltételei:

Modern bölcsődei fektetők, kényelmes ágyneműk állnak a gyermekek rendelkezésére, melyek a nyugodt alvás feltételeit biztosítják. A kisgyermeknevelők gondoskodnak arról, hogy a gyermekek, az alváshoz szükséges kellékeiket megkapják, hiszen ezek a tárgyak biztosítják számukra az otthonhoz hasonló biztonságot és nyugalmat.(Cumi, plüss...)

Játék tárgyi feltételei:

Játékkészletünk összeállításánál figyelembe vesszük az egészségügyi, a pedagógiai szempontokat, a gyermekek életkorát, fejlettségét, a csoport összetételét, létszámát. Minden korcsoport számára biztosítjuk az alapjátékokat (játsszókezdők, babák, labdák, képeskönyvek, mozgásfejlesztők). További jó minőségű, korszerű, vonzó játékeszközök vannak minden játékformához (funkciógyakorló, manipuláció, konstruáló, befogadó, fikció), anyag és funkció szerinti változatossággal, megfelelő mennyiségben. Többfajta építőjátékot kínálunk. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző formájú kirakók, dominók, puzzle-k vannak. Az alkotás lehetőségét állandó jelleggel biztosítjuk (rajzpapír, kréta, gyurma), puha nyomhagyó anyagokkal, könnyen formálható, házi készítésű tészta gyurmával. Nagymozgás fejlesztő eszközöket (labda, kisautó, babakocsi) tartunk a szobákban is. Ötletes házi készítésű játékokkal, természetes anyagokkal egészítjük ki a készen vásárolható készletet. Elsősorban természetes anyagú, természetes színű játékokat, játéktartókat használunk. A játékokat – kivéve a közvetlen felügyeletet igénylőket – gyermekmagasságban, funkció szerint csoportosítva helyezük el, segítve ezzel a gyermekek tájékozódását, önállósodását. A játékokat szükség szerint cseréljük, fertőtlenítjük. A készletet folyamatosan fejlesztjük. Az elvonulni, pihenni vágyó gyerekeknek bújókuckót, gyermekkanapét, szivacsheverőket biztosítunk. Az utánpótlás, illetve szerepjátékokhoz játéksarkokat alakítottunk ki a csoportszobákon belül. Fontosnak tartjuk az igényes, otthonos jellegű, esztétikus környezetet, a vizuális ingerek egyensúlyát. Évszakoknak, alkalmaknak, ünnepeknek megfelelően, ízlésesen és mértékletesen díszítünk.

A babakocsik, az otthonról hozott nagymozgásos játékok a fűthető babakocsi tárolókban helyezhetők el.

A gyermekek saját ruhában, cipőben tartózkodnak a bölcsődében. Szükség esetén bölcsődei váltóruhát adunk. Textilpelenkát használunk a pelenkázók leterítéséhez, a széketes gyermekek fürdés utáni megtörléséhez. Jellel ellátott gyermektörülközöt, ágyneműt adunk.

Bölcsődénkben helyben mossuk, fertőtlenítjük, vasaljuk a textíliát.

11. Más intézményekkel történő együttműködés módjai

Intézményünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja, így szorosan együtt működünk a család és gyermekjóléti szolgálattal. Gyakran látogatják bölcsődénket községünk védőnői, és kölcsönösen tájékozódunk a gyerekek fejlődéséről, egészségi állapotáról. Kiszomboron egy óvoda van, így a bölcsődéből óvodába kerülő gyerekek érdekében jó kapcsolatra törekszünk az óvodapedagógusokkal. A nevelési év vége felé, általában júniusban, közös szülői értekezletet szervezünk, ahol a hozzánk ellátogató óvodapedagógusok rövid tájékoztatót nyújtanak az óvodába induló gyermekek szüleinek, majd nyílt délután keretein belül várják a családokat az óvodába, ahol ismerkedhetnek az új személyi és tárgyi környezettel. A nyár során bölcsődénk kisgyermeknevelői átsétálnak a közeli óvodába a leendő óvodásainkkal, és ott töltenek egy délelőttöt. A gyerekek felfedezhetik a csoportszobákat, az udvari játékokat, ismerkedhetnek az óvónénikkel, daduskákkal. Szeptember első reggelén a kisgyermeknevelők is várják a bölcsődéből érkező gyerekeket az óvodában, és ott töltik velük a délelőttöt, megkönnyítve ezzel az átmeneti nehézségeket. A kisgyermeknevelők rövid, írásos tájékoztatót készítenek minden kisgyermekről, ami segíti az óvodapedagógusokat a gyermekek gyorsabb megismerésében. Szoros kapcsolatot ápolunk a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Bölcsődéi és Gyermekjóléti Központjával, és régióink módszertani szaktanácsadóival, szakértőjével.

12. Mit nyújtunk a szülőknek?

Munkánk során fontosnak tartjuk, hogy együttműködő, harmonikus kapcsolatot alakítsunk ki a családokkal, segítsük egymást a gyermek nevelésében. Ennek teljesüléséhez kínáljuk az alábbi lehetőségeket:

A családlátogatást

A gyermek felvételét megelőzően, a szülőkkel előre megbeszélte időben családlátogatást végez a gyermek kisgyermeknevelője és nevelőtársa az erről szóló módszertani útmutató alapján. A családlátogatás célja a gyermek megismerése a számára biztonságot nyújtó otthoni környezetben, és a kapcsolatfelvétel a gyermekkel, a családdal. A szülő vagy a kisgyermeknevelő kezdeményezésére a nevelési év közben újra sor kerülhet látogatásra. A tapasztalatokról feljegyzést készít a kisgyermeknevelő a gyermek dokumentációjába.

Szülői értekezleteket

A bölcsődevezető a felvétel alkalmával, később naponkénti csoportlátogatások, egyéni beszélgetések és évi 2 szülői értekező alkalommal tart kapcsolatot a szülőkkel. Az első szülői értekezőn ismerteti a szakmai programot, a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Ezt követően a gyermekek csoportszobájában a kisgyermeknevelőkkel folytatódik a beszélgetés. A második szülői értekezőt az óvodába távozó gyermekek szüleinek az óvodába való átmenet előtt szervezzük meg.

Szülővel történő fokozatos beszoktatást

A bölcsőde egyik fontos feladata az, hogy csökkentse azokat a nehézségeket, melyeket a szülőktől való elszakadás és a környezetváltozás okoz a kisgyermek számára. Ezt a célt szolgálja a szülővel történő fokozatos beszoktatás, amit a szülőkkel egyeztetve végzünk. Ez a módszer lehetőség arra, hogy fokozatosan, kíméletesen történjen az elválás, és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. A szülő jelenléte a beszoktatás alkalmával megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, az alkalmazkodást, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolatát. Mérsékli az adaptáció során mutatkozó stresszreakciókat (pl. sírás, tiltakozás, étkezési zavar, stb.). Segíti a kisgyermeknevelőt a gyermek megismerésében, az egyéni bánásmód kialakításában. A szülők megismerhetik az ellátás minden részletét, közvetlenül láthatják a kisgyermeknevelő munkáját, nevelői magatartását, módszereit. A szülővel történő fokozatos beszoktatást módszertani levél alapján végezzük, a gyermek és a szülő egyéni igényeinek figyelembe vételével. Az eseményekről feljegyzést ír a kisgyermeknevelő a gyermek dokumentációjába.

Napi beszélgetéseket a szülővel

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt a gyermekkel kapcsolatos előző napi eseményekről, egészségéről, az esetleges változásokról. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermek hangulatáról, játék- és mozgástevékenységéről, étkezéséről, alvásáról, önállóságáról, stb. és az ezeket érintő változásokról. Ügyel arra, hogy a beszélgetés ne a gyermek „feje felett”, hanem őt bevonva történjen. A beszélgetések formálják a kapcsolatot, erősítik a bizalmat, lehetővé teszik a gyermek megismerését, a nevelés összehangolását.

Szülőcsoportos beszélgetések

Ez a kapcsolattartási mód lehetőség arra, hogy az adott gyermekcsoporthoz tartozó szülők találkozzanak, beszélgessenek valamely aktuális témáról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermekek egészséges személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése, a szülői kompetencia

erősítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik szakmai ajánlás alapján. A szülőkkel előzetesen egyeztetett időben zajlik. A beszélgetések erősítik a jó kapcsolatot, a partneri együttműködést, a bizalmat, és jó közösséget kovácsolnak a szülőkből. Ideje alatt gyermekfelügyeletet biztosítunk a bölcsődében.

Egyéni beszélgetéseket

A hosszabb beszélgetést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolására alkalmas. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése. Biztosítjuk a beszélgetés nyugalmát, zavartalanságát. Fontosnak és elengedhetetlennek tartjuk az empátiát, a diszkréciót és a titoktartást.

Családi-füzetet

A füzetet szakmai ajánlás alapján vezeti a gyermek „saját” kisgyermeknevelője. Tájékoztatja a szülőket a gyermek beilleszkedéséről, fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről. Képet kaphatnak a szülők a kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, nevelői magatartásáról, módszereiről is. A füzet nem pótolhatja a közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzeteket, de kiegészíti és megerősíti azokat. Hozzájárul a jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához, a családi nevelés segítéséhez. A bölcsődei ellátás megszűnésekor a füzetet emlékként átadjuk a családnak.

Egyéb szervezett programokat a családoknak

Az egyéb programok tartalma igazodik a családok igényeihez. Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódva rendszeresen szervezünk közös programot. A gyerekek együtt játszanak szüleikkel, kortársaikkal. A szülők kötetlen formában beszélgetnek, ötleteket kapnak a neveléshez. Igényük szerint megfigyelhetik a bölcsődei életet, a korosztálynak való napirendet, étrendet, játékkészletet. Jó lehetőség a közösségek alakításához, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítéséhez.

13. A helyi szakmai program célja

A helyi Szakmai program elkészítéséhez, a „Bölcsődei Nevelés Gondozás Országos Alapprogramját” vettük figyelembe. A bölcsőde és a családok harmonikus kapcsolatára való törekvés mellett, a kisgyermek környezetét nevelését helyezzük előtérbe, hiszen a korán elkezdett környezeti nevelés biztosíték lehet arra, hogy a kisgyermek pozitívan viszonyuljon a környezetéhez és felnőttként is környezettudatosan viselkedjen. Közvetett célunk a család szemléletének befolyásolása is a kisgyermeken keresztül. Célunk a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és

erkölcsi megalapozása. A bölcsődés gyermeket a természetből elsősorban az állatok érdeklik. Érdeklődve figyelik azokat, utánozzák hangjukat, mozgásukat. A föld, a víz, a levegő természetes módon van jelen életükben. A száraz, vizes homok tapintása, markolásása, az avar gereblyézése, a virágok locsolása, télen a hó lapátolása lehetőség a környezet megismerésére. Az így megszerzett ismeretekre lehet alapozni a későbbi környezeti nevelést. Bölcsődénk hatalmas játszóudvarán lehetőségünk nyílik egy veteményeskert, egy gyógynövénykert és egy virágos kert kialakítására, amelyek közös locsolása, ápolása is példát nyújt a gyerekeknek. Lehetőségünk van a madarak, rovarok, csigák megfigyelésére (külső tulajdonságok, mozgás, hang). Télen madarakat etetünk, tavasszal megfigyeljük a rügyező, virágzó ágakat, a lombkorona alakulását, a levelek sokféleségét. Ősszel figyeljük a lombhullást, összegyűjtjük a diót, és a konyhai játékok közé tesszük. A gyerekek ismerkedhetnek zöldségekkel, gyümölcsökkel (szín, forma, nagyság, íz, illat). Könyvnézegetéskor felidézzük az állatokkal átélt élményeket, utánozzuk hangjukat, énekelünk, mondókázunk róluk. Az együtt gyűjtött virágokat, leveleket felhasználjuk az alkotásokhoz.

Olyan tevékenységeket biztosítunk tehát a gyermekeknek, amelyek segítik a környezet aktív megismerését, és egy-egy élethelyzet közös átélésével a környezetről és az egymásról való gondoskodást is. Ezekben a tevékenységekben az öröm forrása a kisgyermek számára az együtt csinálom élménye, a közös munkálkodás és a tevékenységek hasznossága. Hatalmas ösztönző erő a kisgyermek számára a természet, amely kifogyhatatlan tárháza a játékos ismeretszerzésnek. A különböző világnapokhoz kapcsolódóan projekt hetek tervezésével igyekszünk minél több tapasztalatszerzési lehetőséget biztosítani a gyerekeknek. Természetesen a tevékenységekben való részvétel önkéntes. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiszállhatnak egy-egy tevékenységből. Projekt heteinket a következő világnapok köré szervezzük:

- Szeptember harmadik szombatja: Takarítási világnap
- Október 04. Állatok világnapja
- Március 22. A víz világnapja
- Április 22. A Föld világnapja
- Május 10. Madarak és fák napja
- Június 05. Környezetvédelmi világnap

Ezeken a projektheteken a kisgyermeknevelők napi tevékenységkezdeménnyezései az adott témákról szólnak.

A környezetünk része a személyi környezet is, a személyes kapcsolatok is. Egy-egy életeseemény közös átélése, közös ünnepre készülődések alkalmával példát kapnak a gyerekek az egymásról való gondoskodásra, ami pozitívan befolyásolja személyiségfejlődésüket.

Ünnepeink, rendezvényeink, jó lehetőséget biztosítanak a közösségek alakításához, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítéséhez is. A családon belül erősítik a szeretet érzését, az együttlét örömeit, ezért ünnepeink szervezésekor figyelembe vesszük, hogy ezek elsősorban családi ünnepek. Az a célunk, hogy a szülők kötetlen formában beszélgethessenek, ötleteket kapjanak gyermekeik neveléshez, erősítsük szülői kompetenciájukat, támogassuk őket szülői szerepeikben. Igényük szerint megfigyelhetik a bölcsődei életet, a korosztálynak való napirendet, étrendet, játékkészletet.

Közös eseményeink, ünnepeink

- „Tök jó” családi délután
- Nagyszülős kreatív délelőtt
- Télapóvárás
- Karácsonyi családi délelőtt
- Farsangi családi délután
- Húsvétoló testvérnapi
- Anyák napi családi délután
- Gyermeknapi családi délután
- Évzáró uzsonna az óvodába menő gyermekeknek és családjuknak.

14. Feladatellátásunk szakmai tartalma

Munkánk során fontosnak tartjuk, hogy minden kisgyermek szívesen jöjjön bölcsődébe, jól érezze magát, harmonikusan fejlődjön testileg és lelkileg egyaránt. Szem előtt tartjuk a:

Komplex művészeti, esztétikai nevelést

A korai életszakaszban a művészeti nevelés legfontosabb célja az örömszerzés, a gyermekek figyelmének, érdeklődésének felkeltése, az ízlés kialakítása, az érzelmi intelligencia fejlesztése. Ez főként játékhelyzetben valósul meg. A gyermekek önkéntes alapon vesznek részt a tevékenységkezdeményezésekben. A teljesítmény, az alkotás nem elvárás. A szülőket mintanyújtással, a zenei és irodalmi anyagok közzétételével, megtanításával segítjük.

Zenei nevelést

Kodály Zoltán és Forrai Katalin zenepedagógiai koncepciója alapján végezzük, napi rendszerességgel. Az élő énekszót részesítjük előnyben. Éneklünk személyes kapcsolatban (ölbeli játékok, ringatók, stb.), játékhelyzetben, játékeszközt használva. Ismételtetéssel,

játékos mozdulatokkal erősítjük a zenei élményt. Jó minőségű, korosztálynak megfelelő dallam- és ritmushangszereket használunk. A zenei anyagot gondosan megválogatjuk, a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni fejlettségének, érzelmi állapotának megfelelően. Negyedéves távlatban előre megtervezzük, hogy mit éneklünk napi rendszerességgel ismételve, mit meghallgatásra, mit az ünnepekhez, alkalmakhoz kapcsolódva. A gyermekek egyéni szükségleteinek ismeretében éneklünk altatódalmaival. A családi nevelést segítjük a mondókák, dalok, a játékos mozdulatok indirekt megtanításával, a szövegek faliújságon való elhelyezésével. Az éneklés pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad, hozzájárul a gyermekek lelki egészségéhez, a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. Természetes módon segíti az anyanyelv és a zenei anyanyelv elsajátítását, a társas kapcsolatokat.

Vizuális nevelést (firkálás, rajzolás, gyurmázás, ragasztás, stb.)

Az öröm forrása maga a tevékenység, az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés. A kisgyermeknevelő az életkornak megfelelő eszközök és játszóhely biztosításával, állandó felügyelettel, változatos technikák megmutatásával segíti a tevékenységet. Rajzeszközök használatára, gyurmázásra állandó jelleggel lehetőséget adunk. A gyermekek alkotókedvét dicséretekkel, elismerésekkel erősítjük. A rajzokat, egyéb alkotásokat megbecsüljük, megőrizzük, kitesszük a szülők által is látható helyre, ahol a gyerekek boldogan és büszkén mutatják saját alkotásaikat. Az évszaknak megfelelő, hangulatos, ízléses díszítések, a gyermekrajzok, az esztétikus jelek is szolgálják a vizuális nevelést.

Anyanyelvi, irodalmi nevelést (mondókázás, verselés, mesélés, bábozás)

Az anyanyelv a legfontosabb eszköz a szociális kapcsolatok kiépítéséhez, az emberek közötti kommunikációhoz, a tanuláshoz. Fejlesztésével a gondolkodás is fejlődik. Az anyanyelv elsajátítását a kisgyermeknevelő tudatosan segíti elő. A folyamat komplex, a bölcsődei nevelés minden területét, minden tevékenységét érinti. Már a legfiatalabb kortól beszélünk a gyermekhez, fenntartjuk beszélő kedvét, kérdéseire fejlettségének megfelelően válaszolunk. A kiejtési és beszédhibákat nem javítjuk direkt beavatkozásokkal. Az anyanyelv tanulásához a legjobb közvetítő a beszédpélda, a kisgyermeknevelő tiszta beszéde, hiteles kommunikációja, beszédstílusa. A játékos mondókázás, éneklés, verselés, bábozás helyzetei spontán módon segítik a gyermek beszédfejlődését.

A képeskönyv a gyermek első találkozása a könyvvel. Célunk, hogy megszeresse a könyveket, és később olvasó emberré váljon. Csoportonként helyezünk el képeskönyveket a gyermekek életkorának megfelelő tartalommal és formában, a gyermek számára elérhető magasságban.

A báb, a bábjáték személyiségfejlesztő és terápiás eszköz. Alkalmazható sokféle helyzetben: beszoktatás, figyelemfelkeltés, játékkezdeményezés, motiválás, mesélés, éneklés alkalmával. Házilag készített képes füzetekkel, bábokkal is támogatjuk az ismeretszerzést, az önkifejezést. Az anyanyelvi nevelés eszközeit gondosan megválogatjuk. Odafigyelünk a könyvek, mesék tartalmára, a bábok és az illusztrációk esztétikumára, az eszközök megfelelő elhelyezésére.

Esztétikus környezet

Az esztétikus berendezések, felszerelések, díszítések fontosak a vizuális és esztétikai nevelés, az ízlésformálás szempontjából, de befolyásolják a gondolatvilágot, a lelkesítést, az értékítéleteket is. Úgy válogatjuk meg a tárgyakat, eszközöket, színeket, formákat, hogy harmonizáljanak egymással, látványuk kellemes összehatást nyújtson. Kerüljük a túl sok díszítést, a túl élénk színeket, a nagy minták alkalmazását.

Az érzelmi intelligencia és a társas kompetenciák fejlesztését

A bölcsődébe kerülő kisgyermek számára új helyzet a csoportban élés, a kortársakkal való tartós együttlét. Nagyon fontos feladatunk a bekerüléssel járó nehézségek megelőzése, illetve csökkentése, az átélt érzelmi nehézségek feldolgozása, a társakkal való együttélés szabályainak elfogadtatása, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése. A kíméletes beszoktatás, a biztonságot nyújtó, elfogadó nevelői magatartás, a megértés, az empátia erősíti a gyermekek érzelmi biztonságát, segíti a kapcsolatok kialakulását, az én-érvényesítést, a kiegyensúlyozott, derűs csoportlétkör megteremtését. Az érzelmi intelligencia fejlesztéséhez elengedhetetlen a sok társas élményt, örömet, pozitív érzést és tapasztalatokat adó művészeti jellegű tevékenységek (éneklés, mondókázás, vers- és mesemondás, bábozás, gyurmázás, stb.) rendszeres kezdeményezése.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését

A kognitív folyamatok fejlődésének segítése a kisgyermeknevelő aktív közreműködésével, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek igényeihez igazodó tevékenységekkel, játék, tapasztalás, felfedezés útján történik. A kisgyermeknevelő ismereteket, személyes mintát közvetít, segíti a gyermek tájékozódását, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. Támogatja a gyermek próbálkozásait, önállóságát, aktivitását, kreativitását. Bátorító nevelői magatartással, pozitív módszerekkel segíti elő a kompetenciák fejlődését.

Minden nevelési feladat a gyermekek feltétel nélküli elfogadásával, fizikai- és érzelmi biztonságuk, jóllétük megteremtésével, játék- és tapasztalatszerzési lehetőségek nyújtásával valósul meg.

Egészségvédelmet, egészséges életmód megalapozását

Az egészség, nem a betegség hiányát, hanem, a testi és a lelki jólét állapotát jelenti.

Célunk a bölcsődés gyermekek testi-, lelki egészségének megőrzése, és az egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos helyes szokások, viselkedésmódok megalapozása. Biztosítjuk a folyamatos játékot, a szabad levegőn tartózkodást, a gyermek fejlettségének, állapotának megfelelő étrendet, a fejlődéshez szükséges élelmi anyagok bevitelét. A lelki egészség megtartását segíti a nyugodt, szeretetteljes légkör, és a játék, mely során a kisgyermek feldolgozhatja feszültségeit. Figyelmet fordítunk az agresszió megelőzésére, a helyes viselkedés megerősítésére.

A mozgás a gyermek egyik legtermészetesebb megnyilvánulási formája. A mozgásigény kielégítését és fejlesztését a szabad játék és mozgás lehetőségének biztosításával, a szabadban és bent végezhető különböző mozgásos tevékenységekkel, játékos kezdeményezésekkel segítjük. Balesetmentes környezetben, állandó felügyelet mellett mozoghatnak a gyerekek. Egyéni fejlettségnek megfelelően gyakorolhatják a mozgásformákat. Olyan körülményeket teremtünk, melyek fokozzák a mozgáskedvet, az aktivitást, és változatos mozgásra adnak lehetőséget a nagymozgások és a finommozgások gyakorlásához egyaránt. Elegendő időt, megfelelő helyet és eszközöket biztosítunk. Hazánkban a fogszuvasodás népbetegség, ezért kiemelten fontos a fogak ápolása, a helyes szájbörlítés és fogmosási technika elsajátítása. Célunk az egészséges fogfejlődés biztosítása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének kialakítása. A zárt fogsorú gyermekek fogkefét, fogkrémet használnak. A rágás gyakorlásához rendszeresen adunk zöldségfélét, gyümölcsöt.

15. Az ellátás igénybevételének módja

A gyermek bölcsődei felvétele történhet a szülő kérésére, a gyermek házi orvosának, védőnőjének javaslatára és a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére. A bölcsődébe való beiratás minden év áprilisának harmadik hetében (13 órától 17 óráig) történik, azonban igény esetén év közben is van rá lehetőség.

Amikor a szülők eldöntik, hogy a bölcsődébe szeretnék adni gyermeküket, felkeresik a bölcsőde vezetőjét. Személyes beszélgetés során bemutatásra kerülnek a bölcsőde helyiségei, egyeztetjük az időpontot a bölcsődei felvételtől. Tájékoztatást kap a szülő a bölcsőde „működéséről”, a beiratkozás menetéről (jelentkezési lap), a gyermek és a szülők személyes adatainak kezeléséről. Az előjegyzés tényét, és a hozzájárulását a gyermek és saját adataik kezeléséhez a szülő aláírásával igazolja. A jelentkezési lapot a Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Intézmény intézményvezetőjének vagy megbízottjának (bölcsődevezető) kell benyújtani. A jelentkezés rögzítése a „Nyilvántartás a gyermekek napközbeni ellátásában részesülő személyekről” elnevezésű nyomtatványban az alábbi igazolások alapján történik:

- A szülő és a gyermeke lakcím kártyája
- A gyermek egészségügyi könyve
- A szülők munkáltatóinak igazolása vagy szándék a foglalkoztatásról, vagy a szülő nyilatkozata, hogy a közeljövőben munkába fog állni
- A családi pótlékról határozat másolata, ha a szülő egyedülálló
- Házi gyermekorvos igazolása, hogy egészségi állapota alapján a gyermek bölcsődében gondozható
- Ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesül, az erről szóló határozat
- Tartós betegség vagy ételallergia esetén szakorvosi vélemény másolata
- Ha védőnő vagy háziorvos vagy a család és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi a gyermek felvételét, szükséges az ő írásbeli javaslatuk.

A bölcsődei felvételtől az intézményvezető dönt, figyelemmel 24/2015. (XI.18.) önkormányzati rendeletre.

A felvétel napjáról előzetesen írásban és telefonon is értesítést kap a szülő, továbbá egyeztetjük a beszoktatás kezdetének időpontját.

A beszoktatás előtt a szülő tájékoztatást kap a vezetett nyilvántartásokról, a bölcsődében folyó szakmai munkáról, a gyermek napirendjéről, a felvételhez szükséges dokumentumokról, beszerzendő tárgyi feltételekről (váltócipő, váltóruha, pelenka, szülői váltópapucs, stb.).

A beszoktatás kezdő napján az intézményvezető a szülővel, (törvényes képviselő) írásban megállapodást köt. Amennyiben a szülő saját kérésére szűnik meg a gyermek bölcsődei ellátása, arról megszüntető dokumentum készül.

Házirend szabályozza bölcsődénk életét, melyről minden szülő tájékoztatást kap szóban és írásban is. A házirend célja biztosítani a bölcsőde törvényes működését, a bölcsődei nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a kisgyermekek bölcsődei csoportjában életük megszervezését. A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülő és bölcsődei alkalmazottak) meg kell ismernie. A házirend megtekinthető a faliújságokon, a bölcsődevezetőnél és a KSZGYI vezetőjénél, és minden szülő kinyomtatva megkapja gyermeke beíratásakor.

Érdekképviseleti Fórumot működtetünk a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. évi. XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében. A tagok neve és elérhetőségük jól látható helyen van kifüggesztve a bölcsődében. Az Érdekképviseleti Fórum létszáma 5 fő. Tagjai: Az ellátottak hozzátartozói, illetve törvényes képviselői közül 3 fő (csoportonként 1 fő), az intézmény közalkalmazottai

közül 1 fő és az intézményt fenntartó önkormányzat képviselőjében 1 fő. Az Érdekképviselői Fórum dönt - az 1997. évi XXXI. Törvény szabályainak alkalmazásával - a hozzá benyújtott panaszos ügyekben, intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartó önkormányzatnál, az intézmény ellenőrzését ellátó hatóságoknál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

16. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, törvényes képviselők, és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogaira.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön;
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásuk;
- védelemben részesüljön a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással szemben;
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A hivatalos, területileg illetékes gyermekjogi képviselő elérhetősége bölcsődénkben, a szülők által jól látható helyen van kifüggesztve. Meghívót küldünk részére a szülői értekezletekre és Érdekképviselői Fórum üléseire.

A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy

- tájékozódjon a bölcsődei ellátásról;
- megismerje a nevelés-gondozás elveit, módszereit;
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét;
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi, személyi feltételeket;
- megismerje a saját gyermekéről vezetett dokumentumok tartalmát;
- tájékoztatást, tanácsot kérjen a bölcsődei szakemberektől;
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással kapcsolatban;

- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák.

A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy

- gyermeke emberi méltóságát tiszteletben tartsa, igényeit figyelembe vegye;
- tájékoztassa gyermekét az őt érintő kérdésekről, változásokról;
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében tegye a szükséges intézkedéseket;
- együttműködjön a gyermeke ellátásában részt vevő személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal;
- betartsa az Intézmény Háziarendjét.

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson;
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson;
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák, tevékenységét értékeljék és elismerjék;
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon;
- rendszeresen kapcsolatban legyen a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel;
- a személyét érintő jogsértő, etikátlan bánásmóddal szemben védelemben részesüljön;
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkaköri feladatai ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg munkahelyén;
- munkaköri leírásnak és vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait;
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartva, megfelelően kezelje a birtokába jutott információkat;
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, és képviselje azokat;
- elvégezze a családi szocializáció hátrányaiból rá háruló korrekciós feladatokat;
- betartsa szakmai kompetenciája határait;
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit, fejlessze szakmai készségeit;
- munkáját szakmai és etikai elvek figyelembevételével, legjobb tudása szerint végezze.

Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

- Szervezeti és működési szabályzat
- Iratkezelési szabályzat
- Munka és tűzvédelmi szabályzat